

CSIKY GERGELY
SZÍNHÁZÉRT ALAPÍTVÁNY

CSIKY GERGELY SZÍNHÁZÉRT ALAPÍTVÁNY 2020. ÉVI SZAKMAI BESZÁMOLÓ

A Csiky Gergely Színházért Alapítvány (a továbbiakban: Alapítvány) célja továbbra is a Csiky Gergely Színház (a továbbiakban: Színház) több évtizedes támogatása és méltó magas szintű képviselése, kiemelkedő művészeti eredményeinek megőrzése és továbbfejlesztése. Az Alapítvány támogatja a Színház hazai és nemzetközi kapcsolatrendszerének, tevékenységének kiépítését és működtetését, valamint minden olyan törekvést, amely a Színház művészeti céljainak elérését, eredményeinek továbblépését segíti.

Ennek megfelelően az Alapítvány 2020. évben megkezdett tevékenysége az alábbi három eredményes vállalásra osztható, amely a civil szervezet hitvallása mentén vázolható fel.

I. Színitanoda működtetése

A Színház kulcsfontosságúnak tartja a fiatal korosztály színházra nevelését. A Színház és Alapítvány társadalmi felelősség-vállalás és kulturális sokszínűség jegyében célkitűzése: megszólítani és nevelni a leendő színházbarát ifjúságot.

A színház-művészetben oly fontos együttműködés, közösen létrehozott értékekbe való beavatás a gyermekek számára társadalmi felelősségvállalás is egyben, hiszen e kezdeményezés művészi, közösségi élményeken keresztül képes hozzájárulni a gyermekek személyiségének kulturális fejlődéséhez.

A tanoda oktatói a drámapedagógiát és a különböző művészeti ágak megismertetését használják fel arra a célra, hogy a gyermekek minél jobban élvezzék az órákat, minél jobban megnyíljanak egymás előtt. A drámajáték olyan játékos tevékenység, amely a kommunikációt, a társas kapcsolatteremtést, probléma feldolgozást segíti. A dráma fejleszti a személyiséget és az önbizalmat, hozzájárul a helyes énkép kialakításához, a stresszhelyzetek megfelelő kezeléséhez. A zene, a mese, a mozgás és a drámajáték nagy hatással lehet az ember fejlődésére, és összekovácsolja a közösségeket. Az alkotás, az önkifejezés felszabadít, és segíti a sebek begyógyulását, a vágyak kielését vagy a meglévő képességek további fejlesztését.

2020-ban kibontakozott a „színházcsinálás”, amely sokkal intenzívebb, mint az ezt megelőző években, mondhatni szintet lépett. Amíg az első két év főleg szöveg nélküli, majd minimális szövegekkel való munka után jutott el a nyárig – azaz a Keltető Tábor előadásáig –, innentől a növendékek már színpadi szövegekkel dolgoznak. Kezdetben oktatóik szituációkat tanítottak meg nekik, amelyeket saját maguknak kell „színházszerűen” megfogalmazniuk, lehetőleg a többi modul által megtapasztalt és tanultak szerint – miszerint elválasztva a közbeszédet a színpadi beszédétől. Ezen improvizációk és szituációk alapjai az idei évtől konkrét irodalmi anyagok: novellák, versek, drámák jelenetei. Az első évben még többnyire saját szöveggel dolgozhattak a gyermekek, majd ahogy haladtak előre, a saját fejlődéseik szerint kaptak már előre megírt szövegeket, hiszen a táborokban is ezt teszik.

CSIKY GERGELY
SZÍNHÁZÉRT ALAPÍTVÁNY

Az eddigiekhez képest egy-egy jelenetet nem pusztán egy órán tanultak meg, hanem a javításra ítélt „hibákkal” a következő órán is foglalkoztak vele, ezáltal tapasztalhatták meg a fejlődés, építkezés, rögzítés folyamatát. A kezdetben különálló modulok egy ponton túl elkezdtek összeépülni, vagyis egy-egy anyaggal közösen foglalkoztak – amivel dolgoznak a beszédórákon, azokra rákerülnek néha támogató, néha a szöveggel látszólag ellentmondó mozgások, amik végül a drámafoglalkozáson érik el a végső formájukat. Az évad egésze alatt, alkalmanként tartott mozgásórák pedig segítenek a testtudat fejlesztésében, általuk a kifejezőkészség is teljesebbé válik. A Tavaszi – úgynevezett „Mini-tábor” alkalmával egy vers/versrészlet feldolgozásával szintetizálták az addig lezajlott foglalkozások működő metódusait. A nyári tábor témája az évad foglalkozásainak, és a tavaszi tábor tapasztalatainak vetületében választott mű-részlet feldolgozása volt. Előtte megvizsgálva a gyerekek egész éves munkáját, érdeklődési körét, fogékonyságát. Bevonva a zenét, a mozgást, az oktatói csapat ezirányú képviselőit.

Tehát a 2020-as évben is örömünkre szolgált hasonló mód összefoglalni évados tevékenységünket egy tábor keretei közt. Hiszen az egész éves munka a foglalkozásokon a nyári előadás felé tart. Segítségül hívtuk e terv megvalósításához a zene és a színpadi tánc műfaját, hogy még több önkifejezési lehetőséget biztosíthassunk a táborban résztvevőknek. Célunk volt, hogy az előadás ügye, az együtt alkotás a már kialakult közösséget tovább erősítse, egy újabb színpadi produktum pedig megérdemelt sikerélményhez juttathassa fiataljainkat.

A Keltető nemcsak, és elsősorban színész-tanoda. Sokkal inkább a képességfejlesztést, és a nyitottságra való nevelést tűztük ki célul a színház eszközeivel. Ez az egyik nagyon fontos motiváció, ami vezeti szándékunkat a foglalkozásokon.

Mivel nincsenek mindenre jó válaszaink, mégis szeretnénk, ha a tanulók megtapasztalhatták volna, milyen kirekesztettnek lenni, és vajon mi motivál valakit, hogy ő maga zárjon ki másokat köréből. Legtöbbször átéljük ezt az iskolában is. A színházban átélt élmények mindenképp közelebb vihetnek minket a megértéshez, ahhoz, hogy elfogadjuk egymást, és nyitottabban forduljunk a másik emberhez, aki épp nem azt gondolja, amit mi.

Azt gondoljuk itt a Keltetőben, hogy a társadalmi megosztottságunk egyik legnagyobb „rákfénje”, hogy nem akarjuk megérteni a másik elvrendszert, a magunkét kiemelten jobbnak, nagyszerűbbnek véljük a többiekénél, aminek egyenes következménye az a szakadék, ami egyre csak mélyül évszázadok óta. Mi ennek megoldásában csak elenyészőek lehetünk, de hisszük mégis, hogy megfelelő eszközökkel talán elindíthatjuk őket azon az úton, amelyen járva egymásra figyelő, vigyázó, a nyelvükre és magyarságukra büszke felnőttekké cseperedhetnek majd.

Ennek szellemében nyári táborunk témáját e köré írtuk közösen a gyerekekkel, erősen felhasználva a karantén ideje alatt megélt tapasztalatokat. Mivel a vírus okozta karantén átírta a koncepciókat, így nem tudtunk ilyen jeleneteket már a felkészülési időszakban készíteni, ezért mindezt a táborban tettük meg. Az eddigi táborok példája megnyugtató bizonyosságot adott arra, hogy tanulóink képesek egy hét alatt a semmiből létrehozni egy előadást úgy is, hogy a színpadon végül megszólaló szöveget és zenét, mozgásokat napról-napra kapják kézhez. Ez tapasztalataink szerint feszíti a koncentrációt, élesíti a figyelmet, és sokkal inkább képessé teszi őket a közös munkára.

CSIKY GERGELY
SZÍNHÁZÉRT ALAPÍTVÁNY

Ami a legfontosabb: évről-évre megfigyelhető az a fejlődés, aminek következtében képessé válnak egyre nagyobb terheket cipelni, mind érzelmileg, mind pedig színházilag. Mindez minket is folyamatosan felbátorít, hogy „emeljük a tétet.”

Az Alapítvány és a Színház kölcsönösen dolgozik a további együttműködés lehetőségén.

II. Művészösztöndíj

A Színház új szellemisége nagyban épít a társulat fiatal színészművészeire, amely koncepciót az Alapítvány egy művészösztöndíj alapításával támogatta. Az alapítvány támogatja a fiatal színművészek, előadó-művészek, fiatal alkotók, színházi dolgozók, egyetemi hallgatók művészeti munkásságát.

A kaposvári előadó-művészeti szféra progresszív szemléletű fiatal alkotóinak minél szélesebb körű támogatását célul tűzve, több kategóriát magába foglaló ösztöndíjrendszert hívtunk életre, amelynek palettája felöleli a színházművészethez közvetetten kapcsolódó formákat is.

Az ösztöndíj sikeres produktumaira tekintettel 2020. évben az Alapítvány Fekete István születésének 120. évfordulója alkalmából: Impresszió Somogy megye kulturális hagyományai és munkássága által megihletett művészi alkotások létrehozására írt ki pályázatot, a régió fiatal művészeinek támogatására három kategóriában: „Pályakezdő alkotóművész”, „Felsőfokú képzésben résztvevő fiatal alkotó” és „Alapfokú/középfokú művészeti oktatási intézmény tanulója”.

Az ösztöndíjra a Kuratórium határozata alapján, a pandémiás helyzetre való tekintettel csak „Felsőfokú képzésben résztvevő fiatal alkotó” kategóriában lehetett pályázni, amelyet Móczár Bence, a Rippl-Rónai Művészeti Kar hallgatója nyert el.

Sajnos a pandémia ellehetetlenítette az oklevélátadó ünnepséget, így ezt a 2020-as esztendőben nem tartottuk meg.

A pályázatokban vállalt tevékenységeket 2020. december 15. napjáig kellett megvalósítani. A megvalósulásról a nyertes pályázó 2021. december 23. napjáig írásban számolt be.

III. Koprodukción

Az Alapítvány elsődleges célja a Színház művészeti tevékenysége köré épül, amelyhez az Alapítvány kizárólag közvetett módon képes kapcsolódni. Ebből adódóan prioritásként kezelt tétel a Színház művészeti produktumainak támogatása.

CSIKY GERGELY
SZÍNHÁZÉRT ALAPÍTVÁNY

A Színház hatékonyabb gazdálkodása érdekében az Alapítvány a 2019/2020-as évadhoz a Színház koprodukciós partnereként kapcsolódott. E körben az évad tervezésekor a két szervezet megállapodott a koprodukció irányával.

A Színház 2020. szeptember 9-én egy sok-sok előzenével színesített csecsemőszínházi koprodukció darabot mutatott be stúdiószínpadán, amelynek címe **Bogyó és Babóca ünnepel**. A 25 perces, legkisebbek számára is jól érthető, követhető előadás rendező-koreográfusa Blaskó Borbála, a négy szereplőt: Babócát, Pihét, Bogyót, Baltazárt és Ugrit Zsíros Linda, Német Mónika, Törő Gergely Zsolt, Mucsi Kristóf és Török Sára játssza.

A Színház 2020. február 14-én mutatta be Fekete István ifjúsági regénye alapján Olt Tamás és Váradi R. Szabolcs rendezésében, a **Tüskevár** című családi musicalt. A kétszer 1 óra időtartamú előadást tizenegy szereplőt: Matulát, Tutajost, Bütyköt, Nancsi nénit, Anyát, István bácsit, Csikasz/Acél/Vasutast, Katicát, Kengyelt, Lehóc/Bika/Újságost, Évát, Nyári Oszkár, Törő Gergely Zsolt, Mucsi Kristóf, Varga Zsuzsa, Német Mónika, Kalmár Tamás, benedek Dániel, Szabó Nikolett, Fándly Csaba, Stefánszky István, Török Sára játszáknak, valamint közreműködik a Somogy Táncegyüttes.

2020. szeptember 11-én az a megtiszteltetés érte Kaposvár Megyei Jogú Városát, hogy a Csiky Gergely Színház adhatott méltó helyszínt az **Országos Színházi Évadnyitónak**. A rendezvény Gálaműsorának szervezésében az Alapítvány társszervezőként vett részt, lehetőséget teremtve, hogy egy színvonalas esemény nyissa meg a következő évadot. A gálaműsor keretén belül került sor a Hevesi Sándor díj és a Kaszás Attila díj átadására is. A Gálaműsoron részt vettek: a Duna Szimfonikus Zenekar, Ragány Misa, Nagy Szilárd, Hunyadkürti György, a Somogy Táncegyüttes, a Nemzeti Cirkuszművészeti Központ, Mészáros Sára, Török Sára, Mucsi Kristóf, Szabó Nikolett, Vellai Krisztina, a Kéri-Uray osztály, Fándly Csaba, Benedek Dániel, Makkay Dániel, Óvári Attila valamint Nyári Szilvia.

A Színház 2020. decemberében az MTVA felkérésére, saját színpadán rendezhette meg a **Szilveszteri Gálaműsorát**, amelyben az Alapítvány koprodukciós partnerként vett részt, így módon támogatva a színházat a legmagasabb művészi színvonal létrehozásában és annak országos prezentálásában.

Az MTVA kezdeményezésére a Csiky Gergely Színháznak meghatározó lehetőség volt szilveszter este országos média felületen műsort sugározni. A pandémia miatt sokan töltötték otthonukban a szilveszter estéjüket, így egy klasszikus szórakozási formának számító szilveszteri televíziós gálaműsor mérvadó lehetőséget kínált a Csiky Gergely Színház országos szintű bemutatkozására.

Összegezve: az Alapítvány tevékenységének holdudvara a korábbi évekhez képest exponenciálisan növekedett, az elért eredmények pedig nagyban hozzájárultak a kaposvári teátrum és a régió kulturális közegének fejlesztéséhez.